

nogen Betænkelse ved, om man vedblivende fra Statens Side skulde støtte flige politiske Foreninger, men paa den anden Side have vi ligeledes havt Betænkelse ved pludselig at indbringe dette Bidrag, og vi mene, at vi jo kunne se Tiden an med Hensyn til, hvorledes det vil udvikle sig; men vi ønske ikke at forhøje Bidraget og indstille derfor til Thinget, at det vil nægte disse Bidrags Forhøielse i det Hele med 10,000 Kr. og udtryffeligt udtale, at det er en Forudsætning, at Indenrigsministeren vil uddele de Bidrag, der vedtages, ligesom hidtil ikke blot til Skytteforeningerne i Almindelighed, men ogsaa til de Skytteforeninger, der af de af mig tidligere antydede Grunde maatte være udtraadte af Fællesskytteforeningen, for saa vidt man finder dem værdige dertil.

Det var § 19. Paa § 26 er der under Nr. 93 stillet et Vindringsforslag af Udvalgets Mindretal, bestaaende af 5 Medlemmer. Dette Mindretal har ment, at hele det Beløb, der forlanges under denne Konto til Beskyttelsesarbejder paa Sjyllands Bestkyst, nemlig 436,000 Kr., burde udgaa. Flertallet har ikke sluttet sig til dette Forslag, men har ment, at Summen til de forlangte Arbejder nok har kunnet ned sættes noget, og har efter at have gennemgaaet Sagen ment, at den kunde ned sættes med 120,800 Kr. og til denne Indstilling slutter sig subsidært Mindretallet. Jeg skal tillade mig, i dette Tilfælde ogsaa, ikke som Flertallets Ordfører men som Mindretallets, at gjøre et Par Bemærkninger angaaende denne Sag. De omhandlede Beskyttelsesarbejder blive, hvad maatte alle de Herrer vide, foretagne paa Sjyllands Bestkyst, omtrent ud for Limfjorden, paa en Strækning, som gaar fra Noget, der hedder Silfjær-Banke, Nord for Aggerkanalen eller Thyborønkanaalen ned til Bøvhjerg, som ligger Syd derfor, jeg tror paa en Strækning af noget over 4 Mil — det kan dog være, jeg tager feil — og det er for at sikke den Tange, som adskiller Limfjorden fra Vesterhavet, og som lidt længere nede affjærer et Vanddrag, som gaar fra Limfjorden Syd paa hen imod Bøvhjerg, mod Vortshjælle, og for at sikke de indenfor liggende Dele, særlig af Limfjordskysten, mod de Mytter, som vilde opstaa af Overbømmelser, idet de maatte ellers vilde blive totalt ødelagte, i alt Fald vilde en Del af Engene og Kyststrækningen blive overbømmet, og derved lide ikke ubetydelig Skade. Denne Tange, som adskiller Limfjorden fra Vesterhavet, har i længst forsvundne Tider, som høre til den tidligste Middelaalder, ikke eksisteret. Hele denne Strækning, som vistnok er flere Mile lang, eksisterede den Gang ikke. Der var da en lige-

frem og direkte Forbindelse mellem Limfjorden og Vesterhavet. Den benyttedes den Gang, naar vi gjorde Togter, navnlig mod England og Frankrig, i høi Grad til Udgangspunkt for disse Togter, og den daværende Flaade gik den Vej for at komme til Vesterhavet. I Forbindelse dermed var der en overordentlig rig Fiskefangst, særlig Sildefangst, i Limfjorden, som havde en ganske overordentlig stor Betydning, gav uuaadelige Indtægter og var en Rigdomskilde for de Paaagjældende. Ved de Naturrevolutioner, som uafbrudt finde Sted der, de vældige Naturkræfter, som røre sig paa disse Steder, dannede der sig i Aarenes Løb en Tange, saa at Limfjorden blev skilt fra Vesterhavet, og denne Tange lukkedes efterhaanden fuldstændig til, saa at der ikke blev nogen Gjenningang. Ikke blot Seiladren maatte standse, men Limfjorden forvandlede sig til en Ferskvandsindsø, og det Fiskeri, som væsentlig havde været baseret paa Saltvand, forsvandt lidt efter lidt — det var iøvrigt allerede gaaet noget tilbage tidligere. Hele denne Bevægelse skete lidt efter lidt, hele Forbindelsen var fuldstændig fast, og man troede, at der ikke saa let kunde ske nogen Forandring. I 1825 skete der imidlertid ved en eller to Stormfloder et Brud paa denne Tange, og derved dannedes den saakaldte Aggerkanal, og efter at der i nogen Tid havde været een Aggerkanal, blev der to, den store og den lille Aggerkanal. Det medførte store Forandringer i Limfjordsbegnen og for alle de tilstødende Byer, Kyster, Beboere og Egne. Nu blev der Gjennefsart til England, Noget, der snart blev benyttet i en ikke ganske ringe Grad. De forandrede Forhold ved Havet medførte ligeledes i Limfjorden forandrede Forhold, og bl. a. virkede det jo til, at Østersfiskeriet opstod. Den saakaldte Aggerkanal blev efterhaanden igjen tilhændet, og der er nu, hvis jeg ikke tager feil, en landfast Forbindelse, hvorimod der dannede sig et nyt Løb, som kaldtes for Thyborønkanaal. Der kom imidlertid Klager fra en Del af Limfjordsgrundeierne over de store Ødelæggelser, som foranledigedes paa deres Strækninger langs Kysten, hver Gang der var Høivande eller mere end Høivande, naar der var Stormflod eller tilnærmelsesvis Stormflod, og man ønskede, at Sagen maatte blive gjort til Gjenstand for omhyggelig Underjøgelse fra Regjeringens Side. Jeg tror, det var i 1840, at den første Kommission blev nedsat for at undersøge disse Forhold. Det erkjendtes selvfølgelig fra alle Sider, at der var sket Skade, men hvad man ikke var paa det Reene med, var, hvorledes Sta-